

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 50. — ŠTEV. 50.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 1, 1932. — TOREK, 1. MARCA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

AMERIŠKO PACIFIŠKO BRODOVJE MOBILIZIRANO

NA SEJI SVETA LIGE NARODOV JE BIL VČERAJ ODOBREN MIROVNI NAČRT ZA ŠANGHAJ

Ob pacifični obali se bodo vršili veliki manevri, katerih se bo udeležilo nad dvesto ameriških bojnih ladij. — Del brodovja bo branil obal, dočim jo bo drugi del "napadal". — Boji pri Šanghaju se nadaljujejo z neizpremenjeno ostroostjo. Japonci prete z obstreljevanjem iz zraka.

WASHINGTON, D. C., 29. februarja. — Te dni je bilo izdano povelje za mobilizacijo ameriške mornarice na Tihem oceanu. Včeraj je deset ameriških bojnih ladij odplulo skozi Panamski prekop. Pridružile se bodo tamošnjemu brodovju, nakar se bodo kmalu začeli veliki manevri. Del mornarice bo imel nalogo "napadati" ameriško obal, dočim jo bo drugi del branil. Na Pacifičnem oceanu se nahaja sedaj vsega skupaj nad dvesto ameriških bojnih ladij, raznih tipov in velikosti. Ob atlantski obali se nahajajo samo štiri velike križarke in nekaj torpednih rušilcev.

Na vprašanje, če so manevri v zvezi z zadnjimi razvoji na Daljnem iztoku, so odgovorili uradniki mornariškega departmanta, da je napetost med Japonci in Kitajci precej ponehala.

Admiral Pratt je nadalje izjavil, da so bili načrti za manevre izdelani že pomladi lanskega leta.

ZENEVA, Švica, 29. februarja. — Japonski in kitajski delegati pri svetu Lige narodov so danes odobrili predlog za premirje v Šanghaju in za mednarodno konferenco, koje naloga naj bi bila, uravnati spor med Kitajsko in Japonsko. Predlog je bil sporočen v Nanking in Tokio.

SANGHAJ, Kitajska, 1. marca. — Tukajšnje prebivalstvo je bilo danes zelo optimistično, ker se trdno vzdržujejo govorice o bližajočem se premirju. Kitajski in japonski vojaki pa nimajo časa misliti na mir.

Ob dveh jutraj je oddelek kitajskih vojakov vprizoril presenetljiv napad na neko japonsko postojanko in jo po vročem boju zavzel.

Japoncem je priskočila na pomoč artilerija na bojnih ladjah. Težki izstrelki so zaustavili kitajsko prodiranje. Japonci so nato organizirali protinapad in osvojili precejšen del izgubljenega ozemlja.

Kitajci kontrolirajo Paitse most severno od Čapeja. To je že četrta izza izbruha sovražnosti, da je bil most Japoncem iztrgan.

Medtem, ko se vrše pogajanja za premirje, je izdal japonski vrhovni poveljnik oficijelno izjavo, da bodo japonski aeroplani poleteli petdeset milj proti zapadu nad kitajsko ozemlje, če bo nankinska vlada pošiljala na fronto nadaljna ojačenja.

Japonski generalni konzul Murai, ki je izročil ta ultimatum šanghajskemu županu Munu, je dostavil, da so sklenili Japonci uničiti tračnice Šanghaj-Nanking železnice do 40 milj oddaljenega Soochowa.

Kitajski uradniki izjavljajo, da bi tako početje dovedlo do strahovlade.

Boji v Čapej okraju so se začeli v ponedeljek, ko je japonska infanterija s pomočjo artilerije napadla kitajske postojanke.

Vojaška oblast je pozneje sporočila, da so zavzeli Japonci neko pokopališče zapadno od Honkew parka ter zavzeli več postojank v bližini ameriške baptistovske bolnišnice.

Granata je precej poškodovala šolsko poslopje ameriške baptistovske misijonske postaje.

Japonski generalni konzul Murai je dostavil k svoji grožnji, da se bo dne 2. marca začela splošna japonska ofenziva.

V slučaju, da bi se završili napovedani napadi iz zraka, bi bilo ogroženih več sto kvadratnih milj najrodovitnejše zemlje ob dolenjem teku reke Jangtce.

100.000 ruskih vojakov zbranih na meji

AMERIŠKI IZVEDENEC BO SEL V RUSIJO

Lamont je dobil ponudbo, da nadzoruje rejo živine v Rusiji. — Ruska vlada mu je ponudila \$50,000 na leto.

Denver, Colo., 29. februarja. — Robert P. Lamont, sin ameriškega trgovskega tajnika, je odpotoval v New York, kjer bo vzel prvi parnik, s katerim more najprej dospeti v Moskvo. Sovjetska vlada mu je ponudila popolno nadzorstvo nad rejo živine v Rusiji. Lamont bo ostal v Moskvi šest mesecev ter bo pregledoval razmere in se bo nato odločil, ali sprejme to ponudbo ruske vlade, ali ne.

Lamont ima 40 milj južno od Denverja 15,000 akrov veliko rančo, na kateri redi živino. Njegova žena, ki je kiparica, sedaj še ni šla z njim. Ko bo Lamont pregledal vse razmere v Rusiji za rejo živine, se bo vrnil zopet v Ameriko in ako bo sprejel ponudbo, bo z njim odpotovala tudi njegova žena.

Moja pismena pogajanja z rusko vlado niso zadovoljiva, — je rekel Lamont. — Zato grem v Rusijo, da si vse ogledam. Sovjetska vlada pričakuje, da bo mogla zrediti na leto po sto funtov govejega mesa za vsakega prebivalca. To pa je velikansko podjetje, in bo vzel dvajset let, predno ga je mogoče izvesti.

Lamont pravi, da ima Rusija 35,000,000 glav goveje živine in 17,000,000 ovc. Združene države pa imajo 65,000,000 glav goveje živine in 60,000,000 ovc.

Rusija ima 160,000,000 prebivalcev, Amerika pa 120,000,000. Zdi se, kako veliko delo bo to, da je mogoče rusko zalogo postaviti na ameriški standard.

Lamont pravi, da bo sklenil s sovjetsko vlado pogodbo za eno leto, ako bo ponudbo sploh sprejel. Dasiravno je ponudila sovjetska vlada Lamontu \$50,000 letne plače, vendar pravi Lamont, da mu je več ležaje na tem, da vzame ruska vlada celo poljetje z znanstvenega, ne pa z denarnega stališča.

ANGLEŠKI KRALJ NOČE WASHINGTONOVH ZNAMK

Washington, D. C., 29. febr. — Angleški kralj George V. je zavrnil darilo zbirke Washingtonovh znamk, ki so bile letos izdane ob priliki Washingtonove dvestoletnice.

Dr. Walter F. Shenton, profesor matematike na ameriškem vseučilišču je poklonil kralju dvajset novih G. Washingtonovh znamk, ki so bile štempljene 1. januarja, prvi dan, ko so prišle v promet. Od kralja je prejel profesor Shenton naslednji odgovor: — Privatni tajnik ima naročilo zahvaliti se dr. Walterju F. Shentoni za pismo dne 1. januarja, t. i. ter ga obenem obvestiti, da kralj nabira za svojo zbirko samo znamke angleškega cesarstva.

ADVERTISER

in "GLAS NARODA"

EPIDEMIJA KOZ V ŠANGHAJU

Dva ameriška vojaka sta umrla za kozami. Eden je umrl za pljučnico. — Trupla bodo prepeljana v Ameriko.

Šanghaj, Kitajska, 29. febr. — Ameriški 31. pešpolk, ki je prišel 6. februarja z Manile za obrambo ameriških pravic v Šanghaju, je imel že tri smrtne žrtve.

Vojaka Albert B. Lewis, star 19 let in James D. Jordan, star 22 let, sta umrla za kozami 24. in 25. februarja. Sergeant Moore L. Gordon pa je 28. februarja umrl za pljučnico.

Lewis in Jordan sta bila pokopana na Bubbling Well pokopališču v Šanghaju, ker predpisi zahtevajo, da mora vsakdo, ki je umrl za kako nalezljivo boleznijo bit zakopan eno leto, predno ga je mogoče prepeljati v Ameriko.

Truplo sergenta Gordona bo poslano njegovim staršem v Zdr. države.

REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM

Telefonske žice v Lizboni so bile prerezane. — London in Madrid sta bila brez zveze z Lizbom. — Najbrže je revolucija.

Lizbona, Portugalska, 29. febr. Portugalska vlada je mnenja, da se pripravlja revolucija proti vladi in da so zarotniki nameravali razdeljati vodne in električne naprave. Vlada je vsled tega naročila vojaštvo v bližini glavnega mesta, da je pripravljeno za vsak slučaj.

Iz Londona je prišlo poročilo, da je bila pretrgana zveza med Londonom in Lizbom. V Londonu je bila javnost v velikih skrbih, da je na Portugalskem izbruhnila revolucija, ker je bilo znano, da se bodo v nekaj dneh pričeli nemiri.

Tudi telefonska zveza z Madridom je bila prekinjena, kajti Ass. Press ni mogla dobiti zveze z ameriškim poslanstvom v Lizboni.

Socijalisti in radikalni dijaki so imeli več zborovanj, na katerih so v ostrih govorih napadali predsednika Osearja Carmona. Hoteli so tudi vprizoriti velike demonstracije. Policija je vdrla na več zborovanj in aretirala mnogo agitatorjev. Vlada upa, da bo zatrla vsako revolucionarno gibanje.

DENAR JE DEŽEVAL

Poplar Bluff, Mo., 29. februarja. — Pred nekaj dnevi so ljudje na ulici opazovali nenavadni pojav. Brezposelnosti so stali na voglih ulice in naenkrat so zapazili, kako je pričelo "deževati" in padali so z neba pravi ameriški bankovci. V petih minutah je padlo na ulice bankovcev za okoli \$100. Nikdo ne ve, od kod so prišli bankovci.

FILIPINCI BODO SVOBODNI ČEZ 19 LET

Filipinci so zadovoljni, ako jim Zdr. države dovolijo neodvisnost čez 19 let. — Plebiscit je nepotreben.

Manila, Filipini, 29. februarja. Medtem ko se prebivalstvo Filipinov pripravlja na svečani sprejem novega guvernerja Theodorja Roosevelta, je narodna stranka soglasno sklenila, da potrdi kompromisno predlogo, o kateri ravno razpravlja senat v Washingtonu in ki določa svobodo Filipinov konec 19 let.

Predsednik filipinskega senata Manuel Quezon je narodnim poslancem prebral kabelsko poročilo, ki ga je poslal članom filipinske misije za neodvisnost v Washington in v katerem jim priporoča da sprejmejo predlogo ameriškega senata. Obenem je tudi pozival svoje tovariše, da potrdijo sklep ameriškega senata in naj bodo med seboj složni.

Glede plebiscita, katerega priporoča predlogo, so različna mnenja in večina senatorjev je mnenja, da je plebiscit nepotreben, da pa se naj vrši že več let poprej, ne pa šele konec devetnajstih let.

Senator Quezon je tudi opozorjal zbornico, da Filipineci vstrijijo narodno obrambo, kakor tudi zavarovanje proti delavskim nemirum socijalističnega značaja.

Nek radikalen senator je predlagal, da Filipineci bojkotirajo ameriško blago, ako bi senat v Washingtonu sprejel predlogo glede neodvisnosti Filipinov.

GENERAL PERSHING JE BOLJŠI

Washington, D. C., 29. febr. — Kot pravi zdravnik dr. O. H. Quade, se je zdravstveno stanje generala Pershinga toliko izboljšalo, da bo v nekaj dnevih mogel zapustiti bolnišnico. V bolnišnico je prišel v petek vsled prehlada in vnetja dihalnika. Zdravnik pravi, da se bolnikovo zdravje naglo boljše.

NEMCI PROTI DAVKU

Berlin, Nemčija, 29. februarja. Berlinska stavka piva se je obrnila v drugo smer, ko so se gostilničarji odločili, da se zvežejo s kavarnarji in drugimi prodajalci piva v protest proti novim davkom, katere je določila vlada. Prostor, ki se vedno prodajajo pivo, delajo velikanske dobičke, toda se upirajo proti plačevanju davkov.

Vladi pa preti še druga težkoča zaradi novih davkov. Meščani, ki rabijo elektriko za razsvetljavo, so na svojem zborovanju sklenili, da bodo pustili goriti električne luči kar najmanj mogoče.

RIM V SNEGU

Rim, Italija, 29. februarja. — Po zelo viharni noči se je Rim zbudil v snegu. Zelo lep pogled je bil na kupolo bazilike sv. Petra, na Forum. Kolisej in druge stavbe, ki so bile pokrite s snegom.

RUSI DOMNEVAJO, DA JE SPOR Z JAPONSKO NEIZOGIBEN

TOKIO, Japonska, 29. februarja. — Japonski generalni konzul v Vladivostoku naznanja, da je izvedel iz zanesljivega vira, da je v sovjetskih pomorskih pokrajinah zbranih okoli 100,000 ruskih vojakov in da se očitno pripravljajo na vojno.

Po dnevu in ponoči prihajajo v Vladivostok vlaki z živčnim in municijskim.

Japonski generalni konzul je tudi sprejel sporočilo, da Rusi grade ob meji tri nove trdnjave. Neko tovarno, ki je do sedaj izdelovala jod, so izpremenili za izdelovanje plipov.

Moskva, Rusija, 29. februarja. Sovjetska vlada je samo izjemo in dovolila Japoncem, da sme prepeljati svoje čete po vzhodnosibirski železnici v Imiempo in Hailun, kjer, kakor je bilo poročano, Kitajci "ropajo" vasi in terorizirajo prebivalstvo.

Zunanji komisar je dal dovoljenje samo po zahtevi japonskega vojaškega poveljstva, da japonsko vojsko ne bo ogrožalo ruske meje in da tudi ne bodo postavljene japonske čete ob ruski meji.

Popolnoma nov položaj je nastal v rusko-japonskih odnosih, ko je prišlo poročilo, da se japonske čete zbirajo na rusko-korejski meji. Namestnik zunanjega komisarja, Leon Karahan, je rekel japonskemu poslaniku Koki Hirota, da bi tako zbiranje čet kršilo pogodbo, ki je bila po rusko-japonski vojni sklenjena v Portsmouthu.

PRINC LENNART IMA INFLUENCO

London, Anglija, 28. februarja. Švedski princ Lennart, ki se nahaja v Londonu, v namenu, da se v kratkem poroči s priprosto meščanko Karin Nissvandt, je obolzel za influenco.

REVOLUCIJA NA FINSKEM

Helsingfors, Finska, 29. febr. Do spopada je prišlo med vladnimi četami in nekaj tisoči fašistov, ki so na pohodu proti glavnemu mestu, 25 milj od Helsingforsu.

Fašisti so poslali predsedniku zahtevo, da kabinet odstopi in da bi sestavljen nov kabinet, ki mora obljubiti, da bo delal na to, da uniči komunizem.

ODLIKOVANJE KARDINALA GASPARRIJA

Rim, Italija, 29. februarja. — Prihaja poročilo, da je bil kardinal Pietro Gasparri, prejšnji papažev tajnik, soglasno izbran za člana italijanske akademije. To je prvi kardinal, ki je bil kdaj izvoljen za člana akademije.

Kardinal Gasparri ima največji zaslug, da je prišlo do pogodbe med Vatikanom in italijansko vlado in da je bila sklenjena lateranska pogodba.

DRAGOCENA NAJDBA

Ekspedicija je našla staro krščansko grobišče. Mnogo zlatega denarja. — Največjega pomena je faraonova slika.

Philadelphia, Pa., 29. febr. — Ekspedicija pennsylvanskega vseučilišča, ki je sedaj skončala tretjo sezono izkopavanja v Meydum v Egiptu, poroča, da je našla zelo nenavadne običaje pri pogrebihih starih kristjanov.

V neki grobnici, — pravi poročilo, — je ekspedicija našla več trupel kristjanov, ki so bila obložena v pisana oblačila, na glavi pa so imeli ovčje kože, ki so pri nekaterih nakopičene dvajset palcev visoko. Pomen te navade ni znan.

Največjega pomena pa je kamnita plošča, ki nosi podoba faraona Seneferu. To je edina slika tega faraona, ki je bila najdena v Egiptu. Seneferu je vladal pred nekako 5000 leti in je dal zidati velike piramide pri Meydum.

Slika predstavlja faraona v rutiljefu s čepico, nad njim so jelenovi rogovi, ki podpirajo dvojne vpojenih češpljevih dreves. Kralj drži v roki žezlo in nosi dolgo umetno brado.

V krščanski grobnici so našli velik lonec z 3000 zlatniki, ki so vsi v dobrem stanju. Denar je iz bizantinske dobe. V rakvi nekega otroka so našli okostje psa in leseno skledico.

NOV PLANET ODKRIT

Rim, Italija, 28. februarja. — Observatorij v Turinu naznanja, da so odkrili nov planet (novo zvezdo) v ozvezdju Velikega medveda. Njegov premer meri 25 milj.

VOJVODA PRODAL KRONO

London, Anglija, 29. februarja. — Nek angleški vojvoda je nesel po ulici v zavrtku vojvodsko krono in vstopil v neko trgovino z dragimi kamni ter jo ponudil v prodajo. Prodajal jo je za \$60,000. Zlatarju je naročil, da naj zlušči drage kamne, naj zlato razstopi, da bo s tem zvišana množina narodnega zlata.

Njegovo ime ni bilo izdano, toda zatrjuje se, da je njegova rodovina imela to krono v svoji posesti skozi 50 let. Do tega se je vojvoda odločil, da da vzgled drugim angleškim vojvodom in knezom, kako je treba pomagati domovini.

Zadnje čase sa posebno plemenitaši prodali mnogo svoje zlatnine, ker ima zlato v sedanjem času visoko ceno, s tem pa je tudi pomagano državi, da more izvažati zlato.

Нагуана.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

AIMEE D. LINTON:

PUSTOLOVKA

Iz angleščine prevedla T. D.

Nihče je ni poklical, da bi šla v katerega resničnih čolnov, v katerih se mornarji zapustili potapljačice na ladjo. Vendar je dvomljivo, če bi sledila povabilu. Kakor vse živali njene vrste je sovražila vodo, a prav takrat je bilo več vode okoli nje, kakor jej je bilo drago. Vihar je gnal nemogočo tovarno ladjo, jo mečal in butal semintja. To je žival opazila.

Obupno se je oklepala kuharjeve postelje v njegovi kabini. Med rjovenjem vetra in glušicim zagatjam valov proti ladji, je mogla silati vpitje posadke, ki je spuščala čolne. Želela je, da bi Big Bill prišel z njo na trenutek. Samo enkrat da bi jo pobožal, pa bi bila zadovoljna. Potem je kljub vsemu vrvenju silala njegov glas, ki pa je prihajal od daleč.

— Moja mačka, — je rjovel, — pojdi po mojo mačko!

— K... z vašo mačko! To je bil glas neprijaznega tovariša, ki ni maral mačk ali slinčev.

Ko se je ladja semintja valila in se potapljala, in so valovi grmeče butali ob njene boke, se je Sivka blazno oklepala Billrove postelje, da tramovje ni strlo njenih kosti. Poleg tropa miši je bila edino živo bitje na krovu.

Nad štiri meesce je na žitni tovarnici potovala z Big Billom po velikih jezerih. Našel jo je bil blizu pomoč svojega domačega pristanca. Ves blok je silal za seboj: — Mijav. Tss. Ker je bil prav tako mehkoren kakor velik, jo je vzel domov in pozneje na ladjo. Imenoval jo je "Kihajočo Sivko". Mornarji so jo klicali kar "Sivka".

Sodeč po njenem temnosivem kožuhi, je njena mati morala biti z Malte. Po bočnih lisah je njen oče moral biti — a morda je bolj, da se oče ne omenja. Ko se je ladja dvigala in potapljala, bi njena barva morala postati blede-zelena, če bi mačke sploh spreminjale barvo, kakor so prestrašene. — Silutla je, da do prišlo še huje.

In res. Strašno je zaprasketalo. To je Sivko spravilo na noge. Potem skripanje in mletje, kakor da bi pošast skusala semleti ladjo med svojimi kremplji. Zdelo se ji je,

kakor da je smrt zasenčila njeno stezo. A bila je pripravljena, se boriti s smrtjo. Vsakokrat, ko je ladja tresla ob skale, so se njene ustnice odprle v nasilno uporno godrnjanje.

Končno so ladji ure stete, če jo vihar parkrat trese ob skale. Velikanski val jo je zagrnul. Potem se je dvignila, zvrnila in obležala na desnem boku. Grmeče in rjoveče so se zajete vode valile čez krove, vrele in kipele čez ograjo. Večinoma go strle strukturo prednjega konca. Ostal je le močan jekleni trup.

Sivko je odnesla struktura. Z divjim instinktom samoohrambe je našla kos trama; tega se je oklenila. Penete valovje ga je požrljo z njo vrgel in skoraj je utonila. Ko je zopet prišel na dan, se ga je še oklepala. Mirno je plaval nekaj časa. Potem pa sta zaslja v nekaj vrtnice, ki ju je zopet požrl. Slednjič jo je mokri element vrgel na rob skale. Ostalo ji je le še osem njenih pravičnih življenj. — (Pregovor pravi, da ima mačka devet življenj.) Dolgo je ležala kakor mrtva, komaj je še dihal.

Nazadnje se zavedla, da je rešena zapovraščene vode. Zrla je naokoli. Pene so se igrle in plesale ob robu njene skale. Petdeset jardov proč so se lačni valovi otekali kakor slapovi z razbite ladje. Nad njo je galc letal gori in dol. Potapljal se je in zopet dvigal in divje zajokal. Počasi je okrenila glavo.

Drevesa, suha zemlja! Ob tem pogledu se ji je vrnilo nekaj njenih življenj. Zleza je više. Še slabša, se je začela lizati, da bi si osušila kožuh. To jo je ogrelo in oživilo.

Za gozdovi je slišala grmenje. To pomenja dež: ta zopet vodo in te je imela več kakor preveč. Zato se je dvignila in ležala v gozd, kjer se je grmenje izrabilo v šumu drevesnih vrhov.

Sivka je bila mestna mačka. Ne farne gozdov ni bila vajena. V borbi, ki jo je pravkar prestala, je vrgla od sebe mehkuznost tisočletne udomačitve. Stopiža v pragozd, je postala gozdna žival. Nemernost teh gozdov je ni strašila.

ampak pomirjala. Čimdalje je bežala pred šumom vode in vetra, tem mirneje je bilo. Postala je lačna. Zagrmelo je. Dež se je usul in li skoz drevesne vrhove. Opomnil jo je, da mora poiskati zavetja. — Skočila je pod velikansko smreko, kjer je upala najti pribežališče. In res. Ob vznjožu je bila zadosti velika odprtina, da se je stisnila vanjo. Notri je celo našla mišje gnezdo. Štiri miške so ji bile v dobrodošel obed, ki ga je pohrustala v nekaj minutah.

Njene stiske so bile pri kraju zaenkrat. Legla je, da bi spala; saj je bila zdelana. Mirno je zaspala. Zunaj pa je bilo kakor iz škafa. Polagoma je dež samo še curiljal, dokler ni slednjič ponehal. Veter je utihnil. Ptiki so veseli zažvrgoleli. Ona pa je spala naprej.

Ko so zvezde zamigljale, je prišla iz skrivališča. V gozdu je bila temna kakor v rogu. Veter je pihal, kakor da bi strahlo. Ona pa se ni bala. Njen kožuh se ni razločeval od okolice, zato je bila varna pred drugimi roparji. Na ladji je dobro živela, a kljub temu je bila suha, zato prožna. Potuhnjena k tlom in zleknjena se je plazila kakor gosta prozorna masa skoz gozd, ki se je zival v noč.

Velikanska sova se je spustila nad njo. Sivka je bliskoma odskočila, potem odrevenela. Sova se je takoj zopet dvignila. Nedvomno je mislila, da so bile jantarjeve oči, ki so v temi fosforescuječe tele, le odsevi zvezd v kakšni gozdni mlaki. Strupeno je kričnil ris. Za trenutek se je pritisnila k tlom in neslišno zagodrnjala. Komaj se je zdnilo, je splezala na drevo in zadremala.

Solnce je stalo že visoko in priklopalo na posekano mesto. Opoldan se je zbudila, zopet zelo lačna. Skoz ožko zenico je zadosti dobro videla, kar jo je zanimalo. In pričel jo je vedno zanimati.

Zdelo se ji je, da so vsi ptici na drevju. Dospela je na mesto, kjer se je širok solnčni žarek kakor žaromet zival skoz opartino zgoraj v zelenju. Postala je. Nekaj korakov proč na drugi strani grma je

(Nadaljevanje na 4. strani.)

NEMOGOČE...

Salvarzan, eden največjih izumov v medicinski stroki, s katerega pomočjo se je sifilida tako omejila, da bo s časom vsaj v Evropi praktično prenehal biti šiba božja, je izumil nemški raziskovalec prof. Ehrlich po dolgotrajnem boju z vsemi mogočimi o virami in pred vsem z besedo "nemogoče", s katero so nasprotniki spremljali njegove napore. Ta napor je bil videti dejansko brez uspeha. Treba bi bilo najti snov, ki bi učinkovala tako močno, da bi pomorila mikroskopično povzročitelje te strašne bolezni. Toda povzročitelji so bili v živem telesu in zdelo se je, da mora takšna snov imeti potentakem katastrofalne posledice tudi za človeški organizem. Vrh tega je Ehrlich začel svoje poskuse z neko spojino arzena — torej nevarnega strupa. Toda Ehrlich in njegov sodelavec Hata se nista vdala. Leti in leta sta poskušala — vsak poskus je kazal neuspeh. Toda sta preizkusila preko 60 različnih preparatov in vsak preparat je zahteval večdesetdeset celic živih organizmov — izumila sta salvarzan. Sicer je bilo treba še večletnega ho-

ja in dela za izboljšanje tega preparata, toda glavna bitka proti besedi "nemogoče", je bila zmagovalno končana.

Gramofon pomeni danes samo ob sebi umevno stvar — a bili so časi, ko so strokovnjaki tudi ta izum proglasili za "nemogoče". Znano je, kaj se je zgodilo Edisonu novemu zastopniku, ko je l. 1878 predvajal novo ustvaritev genialnega izumitelja v francoski akademiji. Eden izmed "strokovnjakov" je skočil pokonec in ozmerjal Edisonovega zastopnika, češ, kako si predrzne izvajati trehul-ljaške trike pred akademijo! Fonograf so izročili nato tistemu učencu za doli časa, da ga razčisti — a tudi potem se ni dal prepričati, "kajti nemogoče je, da bi nemarna kovina posnemala plemeniti zvok človeškega glasu".

Še huje se je goščilo novemu izumu v Rusiji. Tam so prvemu predvajalcu fonografa aparat uničili, možu so naložili visoko globoko in ga za tri mesece zašili.

Takšnih primerov, ko se je beseda "nemogoče" izkazala za napadno, bi lahko navedli nešteto. A so tudi primeri, ko je ne izgovarja nepopolni človeški razum, temveč narava s svojimi zakoni — in takrat je nemogoče res nemogoče.

Takšen primer je primer čudežnega stroja, ki se imenuje perpetuum mobile (ali s slovenskim izrazom "nemirika") in ki naj bi imel to sposobnost, da bi delal "sam od sebe" vso večnost. Tisoči in tisoči izumiteljev so se bavili že s tem problemom, ogromne energije in vsote denarja so šle v ta namen — brezuspešno. Prvi perpetuum mobile, o katerem smo bili že v prejšnjem številu, je izdelal Villars 1225. Bilo je to kolo, ki naj bi teklo samo od sebe s pomočjo klenkijev "na rakove noge". A še danes, ko je že davno dognano, da nije ideja takšnega večnega delujočega stroja zakonito ohraniti energije v obliki, je še mnogo ljudi, ki skušajo naravno "premostiti" s pomočjo težnosti, magnetizma, solnčne energije itd., a patentni uradi dobivajo še vedno dovolj prijav za takšne stroje, ki se potem izkažejo za bolj ali manj duhovite igrarke z naravnimi silami in — samoprevare.

DVA MRLIČA VSTALA OD MRTVIH

V Bolgariji in Rumuniji sta vstala te dni od mrtvih dva "mrliča", ki bi ju bili kmalu dva pokopali. V Bolgariji se je pripetilo to v vasi Dinkata. Kmet Elin Penev je imel težko bolezen na sluznicah in dal se je operirati domačemu ranocelniku. Operacija je izpadla tako, da se je bolezen poslabšala in kmalu kmet ni dajal od sebe nobenih znakov življenja več. Sorodniki so bili prepričani, da je mrtev. Objokovali so ga, pripravili krsto, naročili popa in drugi dan se je že pomikal ob zvonjenju avonov mrtvaški sprevod na vaško pokopališče. Pogrebni obredi so bili že končani in baš so hoteli spustiti krsto v grob, ko je mrlič nenkrat začel obračati glavo in začudeno gledati svoj pogreb. Praznovernih kmetov se je polastila prvi hip silna panika, kmalu so se pa pomirili in čestitali sosedu, ki se počuti zdaj dobro in ki mu prorokujejo dolgo življenje.

V rumnskem mestu Braşevu je umrl bogat mesar V. Schiller. Krsto z dozdnevno mrtvim mesarjem so postavili v nemško protestantsko cerkev in baš ko je pastor govoril o pokojnikovih vrlinah in zaslugah, je mrlič v krsti na ves glas kihnil, pokrov krste se je dvignil in presenečeni mesar je vstal. Iz cerkve je odšel domov in vse mesto se je zanimalo zanj. Toda vstajenje od mrtvih bo imelo še sodni epilogo. Pogrebni zavod je namreč predložil mesarju mašten račun za pogreb, ki ga pa "mrlič" noče plačati, češ, da ni bil pokopan. Pogrebni zavod je poskušal zlepa, predlagal je mesarju, da ga pokoplje brezplačno, kadar bo v resnici umrl, če poravnava račun zdaj. Mesar pa noče o tem ničesar slišati in tako bo imelo zadnje besedo sodišče.

Iz Jugoslavije.

Enajst deklet prodal.

Beograjsko "Vreme" prinaša sledeče poročilo: Beograjska policija je odkrila zločinsko tolpo, ki se je pečala s trgovino z dekleti. Prodajala je mlada dekleta iz raznih krajev države v Beogradu raznim bogatašem v južni Srbiji. To tolpo je organiziral neki mesar iz Bosanskega Broda, katerega je policija najprvo prišla. Tolpa pa so odkrili na sledeči način:

Že pred nekaj dnevi je bila beograjska policija obveščena, da v hotelu "Bitolj" nasproti železniški postaji, že tri ali štiri dni stane človek v družbi dveh mladih deklet. Poleg tega je policija izvedela, da se ta sumljivi človek shaja vsak dan z nekimi tujimi ljudmi in z njimi skrivnostno obne. Še istega dne, ko je policija dobila to obvestilo, je začela tega sumljivega človeka skrivaj opazovati in ga zasledovati za vsakim korakom. Zasledovala pa je tudi tiste, s katerimi je obneval. Policija je skoro ugotovila, da so to trgovci z dekleti. Pred par dnevi je policija prišla enega izmed tistih, ki so bočevali s sumljivim človekom v "Bitolju". Prijeti neznane je bil silno presenečen, ko so mu na policiji rekli, da vse vedo, kar je on z onim govoril. Najbolj pa se je aretiraneč čudil, zakaj se policija sploh meša v stvar, ki je ni ne briga in ki je v južni Srbiji res še mnogokje navada, da mora žena svojo nevesto od njenih staršev odkupiti. Ta žena je torej povedala policiji, da so mu njegovi prijatelji v doljnošolskem okraju dali naslov trgovca v Beogradu, ki se naj obrne nanj, da dobi nevesto. Njegovi prijatelji namreč imajo že dolgo ženo, ki so jih nabavili na ta način. Ta dekleta so lepša od tistih, ki jih je mogoče kupiti v domači vasi, pa še nekoliko cenejša so, ker za domaćo nevesto mora žena plačati poleg denarja še nekaj živine in hrane. Zato se je odločil za dva- dva dragina rojakoma, da so prišli v Beograd po nevesto. Policija je sedaj hitro prišla tudi druga dva "ženina", ki sta takoj potrdila, kar je povedal prvi.

Kakorito je policija imela v rokah izjave vseh treh aretiranih "ženinov", je začela lov za "trgovcem". Policija ga je našla v družbi obeh deklet. Aretirani "trgovci" je po poklen mesar in doma iz Bosanskega Broda.

Ta aretiraneč pa na policiji ni bil tako zgovoren kakor so bili zgovorni trije ponesrečeni "ženini", ampak je kratkotalo vse taji. Policija tudi od obeh deklet ni mogla izvedeti ničesar, ker dekleti nista imeli pojma o tej kupčiji, ampak sta mislili, da ju je mesar privedel v Beograd zato, da bosta tukaj dobili službo. Ko jima je policija povedala, da sta prodani in sicer vsaka za 4000 Din v južni Srbiji, sta se zgrozili. Mesar je že dobil na knuino nekaj are. Mesarja so zadržali sedaj skupaj s prvo trojico, kakor se je udal in tudi vse priznal.

Poleg tega je sedaj priznal mesar, da je prodal že več deklet pred mesecem dni. Navedel je tudi njihova imena. Vsega skupaj je prodal doslej 9 deklet. Organiziral je celo družbo pomagaveč, ki so mu dobavljali "blago" in kupee. Policija je brzojavno zahtevala od oblasti v tistih krajih, kamor je bil prodal onih devet deklet, da vse prizadete kupee teh deklet aretirajo in z dekleti vred pošiljejo v Beograd. Večina prodanih deklet je doma iz Bosne in so povečini ali brez staršev ali pa sicer velike sirote.

Kakor je policija po navedenih zasliševanjih ugotovila, se vseh devet prej prodanih deklet nahaja v okraju Dolnji Polog v južni Srbiji, ako seveda, modtem niso že pobegnile. Sedaj je pričakovati še poročila okrajnega glavarstva tega kraja.

Tisočaki pod drvmi pri ognjišču.

Marija Mužančičeva v Zagrebu je starejša žena in se še peha s kolportažo časopisov. Po geslu "Šteti bi jele novce za erne dane" ima v banki naloženih že 63.000 dinarjev. Ko je te dni šla zopet po svojem poslu, je se prej zakurila v ognjišču. Po nesreči pa so se vnela v njeni odsotnosti v kuhinji naložena drva. Požar so opazili naložena drva. Požar so opazili pasanti ter avizirali gasilsko društvo, ki je požar kmalu pogasil. Gasilci so spravili na varno tudi njeno vložno knjižico 63.300 dinarjev. Ko se je vrnila, je našla v svojem stanovanju še gasilce, in je vsa preplašena vprašala, kaj je z njenim denarjem. Gasilci so ji izročili hranilno knjižico, ona pa je potegnula še šop premoženih bankovcev, skupno 8000 dinarjev. Postarna žena je od veselja zaplesala, ker bo zlatoka prebolela ono malo škodo, ki jo je povzročil požar.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

Splošna Knjižnica:

(Nadaljevanje.)

Št. 12. (V. M. Garšino) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zim, 112 str., broš.	30
Št. 14. (Dr. Karl Euglich) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 230 str., broš.	80
Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renée Mauperrin, 40 str., 112 str., broš.	45
Št. 17. (Prosper Marice) Verne duše v vseh, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str.	30
Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradac, 47 strani, broširano	25
Št. 19. (Gerhart Hauptmann) Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš.	50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prev. dr. Fran Bradac, 154 strani, broš.	45
Št. 21. (Fritolin Zolna) Dvanaest kratkočasnih zgodbic, 11. 73 str., broš.	25
Št. 22. (Tostoj) Kreutzerjeva sonata	60
Št. 23. (Sophokles) Antigone, Zala igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano	30
Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	90
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev, II. del	90
Št. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš.	35
Št. 27. (Fran Erjavce) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35

Št. 29. Tarzan sin opic	90
Št. 31. Tarzan sin opic, trdo vez.	120
Št. 32. Roka roko	25
Št. 33. Živeti	25
Št. 35. (Gaj Salustij Kripi) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dohler, 123 strani, broš.	50
Št. 36. (Ksaver Moško) Listki, 111 strani	65
Št. 37. Domače živali	30
Št. 38. Tarzan in svet	30
Št. 39. La Boheme	90
Št. 41. Misterij duše	10
Št. 48. Tarzanove živali	90
Št. 49. Tarzanov sin, trd vez	120
Št. 50. Slika de Graye	120
Št. 51. Slov. balade in romane	80
Št. 54. V metžu	10
Št. 55. Namistjeni botnik	50
Št. 56. To in onkraj Sotle	30
Št. 57. Tarzanova mladost, trd vez	120
Št. 58. Glad (Hansson)	90
Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtevga doma, I. del	10
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtevga doma, II. del	10
Št. 61. (Golar) Bratje in sestre	75
Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevski)	90
Št. 63. Idijot, II. del	90
Št. 64. Idijot, III. del	90
Št. 65. Idijot, IV. del	90
Št. 66. Idijot, V. del	325
Št. 68. Kamela, skozi uho sive, veseloigra	45

Tisoč in ena noč:	
I. zvezek	130
II. zvezek	140
III. zvezek	150
3 KNJIGE SKUPAJ	375
Tisoč in ena noč (Itape) vez, mala izdaja	10
V krempljih inkvizicije	130
V robitvu (Matičič)	125
V gorskem zakotju	35
V oklepaju okrog sveta:	
I. del	90
II. del	90
OBA SKUPAJ	160
Veliki inkvizitor	10
Vera (Waldova), broš.	35
Vojaka na Balkanu, s slikami	25
Vrtinar. (Rabindranath Tagore), trdo vezano	75
broširano	60
Volk spokornik in druge povesti... trdo vezano	125
Višnjega repatica, roman, 2 knjigi	130
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv.	35
V pustiv je šla, III. zv.	35
Valentin Vodnika izbrani spisi	90
Vodnik svojemu narodu	25
Vodnikova pratika f. 1927	50
Vodnikova pratika f. 1928	50
Vodniki in prepovedi	60
Zabisi smrti	60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja	60
Za kruhom, povest	35
Zadnja kmečka vojaka	75
Zadnja pravda, vez.	70
Zgodovina o neznanem človeku	35
Zinaj iz Bosne	70
Življenje slov. trpin, izbrani spisi	150
Aleševce, 3. zv. skupaj	20
Zlatokopi	20
Ženini naše Koprnice	45
Zlata vas	50
Zlate in kamee gaj. Pavle	45

Vsakourstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil I. H.

42

(Nadaljevanje.)

Se enkrat ga živo in kot vprašujoče pogleda. Tega pogleda ni razumel. Na jeziku je imel prazno priljubljenost, katero je Margareta z zaničevalno potezo okoli ustnice zavrnila, predno je mogel izgovoriti kako besedo. In presenečena si misli: — Ni te spoznal, tebe, ki si mu bila najljubše, najlepše na zemlji, kot ti je sam tolikrat govoril.

Ali je mogoče človeka, ki smo ga ljubili, tako popolnoma pozabiti in ga izbrisati iz spomina, da ga ne spoznamo več?

Kmalu nato se je poslovila od knežinje in je neopaženo ob strani svojega varuha izginila.

V avtomobilu se je stisnila v kot; oči je imela uprte naravnost naprej. Poslušala je svoje srce. Ali je kač občutila, ko je zopet videla moža, ki ji je stl verno, zaupljivo srce? Ne, prazno in mrtvo je bilo vse v njej. Bil ji je kot vsakdo drugi.

Toda teman, škodljiv čut se ji je zbudil, čut maščevanja. S svojim nežnim ženskim čutom je spoznala, da je zopet zaljubljen v njo, ne da bi slutil, kaj sta si nekoč bila. Grenek in hladni nasmehek preleti njene lepe trde ustnice.

Ako bi razdružila njegov čut in bi ga pustila okusiti vse to, kar je pretrpela sama? Ali bi se ta igrača za njo izplačala? Ali je kaj takega ne bi ponižalo?

Njene misli so poletele k Jošku, kot bi ga hotele prositi za vetja. In zopet jo obide misel: kako krasno mora biti življenje s tako jasnimi, poštenimi, doslednimi možem! Pri njem žena v resnici sedi v toplem gnezdu, bila je varna pred viharji življenja; imeti mora dom!

In na vse to je pozabila v prvi omedlevici svojih čutov.

V svojem sreču je čutila najhno zavist do njegove žene, ki je živela v bogato napolnjenem življenju poleg njega. Rada bi bila videla njegovo gospo, ki je postala njegova tovarišica življenja. Ali pa mu je mogla dati srce, ki vriska do neba in ki si jo je tako želel?

Nek notranji glas ji je rekel: — Ne! — In tudi vedela je za vzrok, odkar je stala z Joškom oči v oči. Bil je zvest. Kar je enkrat imel rad in kar je držal s svojim sreeom, to je ostalo pri njem in ga ni več zapustilo.

Kakor željno je vse v njej zahtevalo, da ga vidi in gleda v njegove dobre, jasne oči, je natančno vedela, da se mu mora izogibati, da ne bi prinesla nemira v njegovo urejeno življenje.

Ko bi Margareta slutila, kako je Joška svidenje z njo pretreslo, da ni mogel misliti na nič drugega kot na njo, svojo Greto, svojo prvo, nikdar pozabejno ljubezen! Popolnoma je prišel iz tira; delal je samo, ker je hotel in moral.

Težko je občutil krivico, ki jo je s tem napravil nežno ljubeči ženi, ki je opazila nenadno izpremembo svojega moža.

Z vsa silo ga je vleko k Margareti; toda to hrepenenje je zažulil. Ni se več peljal v ljubljano, tudi pisal ji ni, dasiravno ji je v mislih poslal tisoč pism.

Vsled bojev z občutki je obolel. Bilo je stanje, ki ga ni mogel več prenašati in tedaj pride do zelo važnega sklepa, ki ga je rodila odpoved in bolečina: za eno leto zapustiti domovino in v Braziliji pomagati nekemu prijatelju, ki ga je že pogosto prosil, ustanoviti šolo za otroke naseljenecv.

Brez skrbi je mogel ostati eno leto od doma. Tukaj je bila Aneta, njegova previdna in razumna žena, bile so dobre in zanesljive učne moči, katerim je za časa svoje odsatnosti brez skrbi lahko izročil svoje delo in učenje.

Bil je mož, ki ni mogel živeti samo v jasnosti in notranjem redu in upal je, da bo vse to zopet dosegel v drugi okolici in pri velikih odgovornostih.

Tam ne bo imel časa, da bi se poglobljal v svojo ljubezen, kar pa bi tukaj sešom moglo postati nevarno. Kajti, ko bi hotel, je bila zanj Margareta še vedno dosegljiva. In ali ni mogoče, da bi njegova volja oslabela in bi se vdal svojemu hrepenenju?

In kaj bi nato prišlo? Ne!

Neusmiljen sam do sebe je to zapeljivo možnost odstranil. To je bil dolžan svoji ženi.

Na parniku pa se ni mogel premagati, da ne bi pisal Margareti.

Pismo se je zelo raztegnilo; v njem ji je Joško marsikaj povedal in zaupal mogoče več, kot pa je hotel razodeti.

Postavil se je v prejšnje čase, ko se je o vsem, kar je opazil in občutil, razgovarjal z njo. Pripoveduje ji o svoji gozdarski šoli in o zadovoljnosti nad tem, da je mogel vse tako izpeljati, kakor si je želel, govori o svojih učencih, od katerih ga še nobeden ni razočaral. S hvaležnimi besedami tudi omenja svojo ženo ki mu je zvesta, ljubezniva in razumna tovarišica, dobra gospodinja in najboljša mati njegovih otrok.

Nato ji piše o svoji dramii, ki jo je napisal v času, ko je v svoji notranjosti prebil najtežje čase. Moral jo je napisati iz duše, da se je pomiril. Sam se je čutil velikemu uspehu; največ zasluge pri tem uspehu ima seveda Margareta, ki se ji prirčno zahvali za njen trud.

Pove ji, da bo ostal v Braziliji kako leto, da pomaga svojemu prijatelju pri šoli. Čuti, da je to potrebno; čim več časa dela, tem ljubše mu je.

Margareti se povesi pismo. Ni mogla več brati dalje. Njene oči so se porosile.

To je bil celi Joško Ahün: pošten, vestni mož. Dozdevalo se ji je, kot bi hotel s tem pismom položiti pred seboj in pred njo račun svojega življenja.

Neizmerno jo je veselilo, da je srečna usoda nanesla, da so se zopet križala njuna pota.

V njej niso oživele nikake želje po njem in niti najmanj ni mislila na to, da bi prinesla v njegovo življenje kak razdor. O tem ni ničesar hotela vedeti, da bi izkoristila svojo prejšnjo moč in bi mu vzela ženo.

Saj je sama napravila tega moža. Toda velika žalost ji prišla nad njo pri misli, da je izgubila nekaj lepega, česar ji nikdo ne more več vrniti. Neprestano ji teko solze iz oči. Končano je — končano za vedno.

18.

— Obžalujem, gospodična danes ne sprejme nikogar. —
Ulrich, baron Kamnikar se ni zmenil za odklonilne besede soharice in pravi:

— Za mene ta zapoved ne velja! — Sam odpre vrata v predsobo, ki je bila razkošno opremljena. — Naznanite me milostljivi gospici.

Pri tem gleda Ulrich v majavo zelenje in evetje, ki je razkrivalo svojo krasoto po vrhu. Ko zagleda na poti črno oblečeno žensko postavbo, žalostno zamišljena, odpre vrata in steče po stopnicah.

Presenečena in največjina gleda Margareta vsiljivo v obraz:

— Baron —!

— Ali si naj dovolim, da bom odvrnjen iz hiše kot kak nevrednež? Ne! — zakliče resno. — Dnevi, v katerih vas ne vidim, Marga, so mi izgubljeni. — Prime jo za roko in pritiska nanjo svoje ustnice. — Oprostite, Marga!

Smeje se z neumljivim nasmehom, ki ga je kazala samo njemu in mu odtegne roko.

— Preveč si upate, gospod baron! — ga kara Margareta in se obrne proti hiši.

Ulrich pa ostane ob njeni strani.

— Kdo je kriv na tem, Marga, kdo? Samo vi! — pravi Ulrich v oblasti svojih strasti. — Zmešali ste mi pamet! Vedno se me izogibljate in me nečete uslišati.

(Dalje prihodnjic.)

PUSTOLOVKA

Nadaljevanje s 3. strani.)

nizko frfotal ptič. Kaj je bilo na oni strani grma, ni mogla videti; morda pajkovo gnezdo ali oboj pajkovih jajc. Ta ptič je bil sveže meso — njeno meso, in prej, ko zleti, mora po njem.

Razburjena je počasi mahalala z repom. Čepeča je potrepljivo prežala. Tako so mačke delale tekoni stoletij in vedno zmagale. Toda čudno! Ptice se je še vedno zibal v zraku. Ta fenomen ji je bil zagonetka. Oddaljena dva čevlja od nizkega grma je zapredla in skočila, dočim je dolga trivoglata glava z leskečimi zlobnimi očmi šinila gori proti ptici. Sivka je visoko skočila čez grm, en palec od gadjega zoba, ki je bil vsekali. — A ona je imela ptica in se ni zmešala za to, kaj je nameravala kača. Vsekakor se je temeljito orientirala, predno je zmagovalno pojeda svoj plen. Spoznala je, da v teh gozdovih žive čudne živali. Nikdar še ni videla onega dolgega, rjavega vijugatega trupa s strašnimi očmi. Dotlej ni šlo slabo, a ptici in gozdne misli so bile prepustovske. Tudi mrzla voda je bila premalo udobna.

Začelo se ji je tožiti po starem civiliziranem življenju, po mleku in udobni topli Billovi postelji. V njeni glavi so se pojavili spomini, tradicije, nagoni stoletne udomačitve. Sedaj je zrla težkočam v obližje.

Ves popoldan je hodila. Zapazila je, da je tuhtam padla marsikatera ponosna smreka. Ostal je le štor. Njegov življenjski sok se je strdil v smolo, ki je postala trda in lepljiva v vročem solncu. A ničesar ni vedela o posekanih gozdnih velikanih, ne o smrečji smoli. Ko je stopila na smolnat štor, da se razgleda, je spoznala, da je težje iti doli kakor gori. Dvignila je tačico s smole, jo povohala in zopet postavila doli. Dvignila je drugo in jo preiskala natančno. Obe tačici sta čudno dišali. Nekaj ni bilo v redu, da jo je štor skušal držati, če je hotela iti doli. Sivka je imela veliko odpornost in tudi temperament. Videča, da je ujeta, je najprvo godrnjala, potem pihala.

Z debelih vej sosednjega hrasta se je oglasil odgovor, pol godrnja, je, pol jokaje. Vsaka mačka pozna

ono jokanje mačjega samca. Nehala je dvigati tačici in poslušala. Zdelo se ji je, da je to mačji jok. Počakala je in lahno trepetala. Njene jantarjeve oči so zažarele temneje. S hrasta se je oglasilo globlje jokanje pol vprašaje pol prosee. Da bi ga opogumila, je Sivka drgetaje zamijavkala. Vsaka razumna duša pozna tudi to mi-javkanje. Z drevesa je prišel utelešen odgovor. Žival, ne veliko večja od nje same odločno iste pasme je zdrknila s hrasta. Nežno se ji je bližala. Sivka je zopet otožno zamijavkala. Dvignila je tačico. Namigniti mu je hotela, da to, kar jej brani priti bližje, ni običaj. In mladi divji maček je razumel.

Celo pri zvereh — in morda tem bolj — najde ljubezen svojo pot. Sedaj je našel njo, ki jo je iskalo njegovo mlado, goreče srce. Malenkost smolnatega štora ne sme ovirati resnične ljubezni. Zgrabil jo je torej s svojimi zobmi trdno, a nežno za tilnik. Dvignil jo je s štora in jo postavil na tla.

Kakšne pol ure je bil dobesedno pri njenih nogah. Njegov jezik jo je hrapavo argnil, četudi je bil njegov namen bolj nežen. Ko je odstranil smolo z njenih nog, se mu jo je mogoče držalo na jeziku in zobeh. Vsekakor, ker je snubil, ni godrnjal zaradi te neprijetnosti.

Odšla sta v globoki gozd. Dala se je voditi. Divja okolica jo je zelo zanimala. Če bi kedro videl sivo mačko korakati poleg rjave divje mačke, bi komaj slutil, da se je prva kedaj dobrikala človeku.

Ono noč ji je ubil spečo jerebico. Gostila sta se in zadovoljno godla. Ko sta trgala toplo meso, sta drug drugemu lizala ustnice. Potem sta si poiskala stalen dom v votlem obrežnem drevesu.

Morda bi Sivka podivjala in zredila bodeče mladice v divjini, da se ni nekega dne nekaj pripetilo, kar jo je iztrgalo iz primitivne okolice. Popoldne je spala s svojim tovaršem v ležišču. Naenkrat zasliši glas, dvigne glavo z vratu svojega spečega tovariša in posluša.

To so bili glasovi, človeški glasovi, udarci sekire. Z električno naglico so jo prestavili nazaj mimo stoletij, ko je njena pasma, lovila

in živela in ljubila svoje gozdne tovariše, v čase, ko se je naselila v obljudenih krajih, v topli sigurnosti preskrbljenih obedov.

Smuknila je s svojega ležišča in začela teči v smeri, od koder so prihajali oni glasovi. Mar se je izneverila svojemu tovarišu? Da; toda narava ne vpraša po sentimentálnosti; poleg tega bi jo njen tovarš itak sam zapustil zaradi mladicev.

Kmalu je dosegla rob pragozda, kjer sta stala dva moža, prvi majhen, s sekro v roki, drugi velik, z mero in knjižnico v rokah. — Lepe hlode bomo imeli za pet let, Shorty, — je rekel veliki mož. — Res imenitno blago prodaja govrnment. Hej, kaj pa je to? — je prekinil strmec na svoji nogi.

Mali mož se je obrnil. Njegove oči so strmele, ko je videl, da se siva mačka drgne ob nogi njegovega tovariša.

— Tristo medvedov, če to ni mačka! — je vzkliknil Shorty. Potem je pijunil zamišljen. — Kaj praviš, to vendar ni divja mačka, — je dodal.

— Seveda, divje mačke prihajajo iz pragozdov in se drgnejo ob človeka, — se je ponorčeval oni z mero. Pripognil se je in dvignil sivko na svojo ramo. Morda je podivjana mačka, a kljub temu je zadosti krotka. Le poslušaj, kako prede!

Sivka se je zibala na širokih ramah in tako glasno predla, kakor je le mogla. Vrnila se je k svojim in oni so jo sprejeli.

— Čuj, nesiva jo kuharju in rečiva mu, da sva našla njegovo izgubljeno mačko, ki je žaloval zanj, — se je šalil Shorty.

Toda v šali je pogodil resnico. Ko je namreč postavil Sivko na tla kuharjeve koč, kjer je Big Bill pripravljaval večerjo za 50 mož, je Billov krik zagrmel kakor pek dinamita.

Big Bill in njegovi tovariši s potopljene ladje so romali skozi iste pragozde. Nazadnje so prišli do koč Superior Lumbering Co. Kakor Sivka je tudi on imel več vode, kakor mu je bilo drago. Zato je sprejel službo kuharja v pragozdu, ki mu jo je bil ponudil predelavec.

Gozd, v katerem je živela in ljubila Sivka in romala one tedne, hitro pada pod udarce sekire. Pri omenjeni koči se pogostoma vidijo tri poldoraste mačice. Siva mati jih obsipava z izredno ljubeznijo. V barvi so čudna mešanica svoje temnosive matere in svojega divjega rujavkasto-rumenega očeta; rajše so v gozdu, kakor v kuharjevi koči. Plezajo na drevesa in se sploh divje obnašajo. Vse to gleda njihova mati dobrohotna in strpno.

Kadar drema na Billovi postelji, morda v sanjah zopet roma skozi mračne pragozdne steze s svojim divjim tovaršem, ali leži ob njegovi strani v ležišču. Kadar pa bdi, je vsekakor pri Billu in mladicih.

Zadosti je delovala, zadosti se je gibala. Kotalila se je k desnemu boku, kotalila k levemu, ko se je divje penil val.

SHIPPING NEWS

3. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

4. marca: Ile de France, Havre Berengaria, Cherbourg

9. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

10. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

11. marca: Majestic, Cherbourg

14. marca: Augustus, Lubrovnik in Trst

17. marca: New York, Hamburg, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen

18. marca: Olympic, Cherbourg

22. marca: Ile de France, Havre Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

23. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

25. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

28. marca: Mauretania, Cherbourg

29. marca: New Amsterdam, Boulogne sur Mer Rotterdam

31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

1. aprila: Majestic, Cherbourg

2. aprila: Milwaukee, Hamburg, Cherbourg

3. aprila: Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

6. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen

7. aprila: Aquitania, Cherbourg

8. aprila: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

8. aprila: Ile de France, Havre Olympic, Cherbourg

9. aprila: Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

13. aprila: Bremen, Cherbourg, Bremen

14. aprila: New York, Hamburg, Cherbourg

15. aprila: Mauretania, Cherbourg

20. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen

21. aprila: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

22. aprila: France, Havre

23. aprila: Majestic, Cherbourg

24. aprila: Cleveland, Hamburg, Cherbourg

27. aprila: Aquitania, Cherbourg

28. aprila: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

29. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen

30. aprila: Homeric, Cherbourg

1. maja: Ile de France, Havre Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

22. MARCA (6 P. M.)

8. Aprila — 30. Aprila

LAFAYETTE

15. Marca in 16. Aprila

DE GRASSE

5. Aprila

3. razred do Ljubljane in nazaj od \$174.00 naprej

Za poljskila in potne liste vprašajte nise pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnove naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte

Pueblo, Peter Cuij, A. Saftia

Salida, Louis Costello

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich

Chicago, Joseph Blish, J. Bevtic

J. Lukanich, Andrew Spillar

Cicero, J. Fabian

Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich

Zaletel, Joseph Hrovat

La Salle, J. Spelich

Macoutah, Frank Augustin

North Chicago, Anton Kobal

Springfield, Matija Barborich

Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Motnik

Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND

Steyer, J. Černe

Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula

Eveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strnlsha

Little Falls, Frank Masle

OHIO

Barborton, John Balant, Joe H.

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik.

Euclid, F. Bajt

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant in J. Kurše

Niles, Frank Kogovšek

Warren, Mrs. F. Rachar

Younstown, Anton Kikelj

OREGON

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakša

Bessmer, Mary Hribar

Braddock, J. A. Germ

Bridgeville, W. R. Jakobeck

Broughton, Anton Ipavec

Claridge, A. Yerina

Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro.

vanšek

Crafton, Fr. Machek

Export, G. Previč, Louis Zupan.

čič, A. Skerlj

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin